

Instynkt

Instynkt to wrodzona i dziedziczna zdolność zwierząt (także człowieka) do wykonywania ciągu zachowań, napędzanych przez popędy, które są wywoływane i kierowane przez odpowiednie bodźce zewnętrzne, prowadzących do zachowania życia osobnika lub utrzymania gatunku.

Każdy z nas przejawia zachowania instynktowne. Odczuwamy pragnienie i jakiś wewnętrzny głos każe nam napić się wody. Kiedy czujemy głód, robimy wszystko, aby go zaspokoić. Instynkt każe nam zaspokajać podstawowe potrzeby życiowe. Tak samo działa to u naszych pupili.

W sytuacji zagrożenia życia, zaślepione strachem, instynktownie atakują. Wtedy nie liczy się nic, czego nauczyły się przez całe życie. Nieważne, że wychowywały się wśród ludzi. Jeżeli uznają, że jedyną formą obrony jest atak - atakują. Życie jest najważniejsze! To ściśle łączy się z tematem agresji ze strachu, poruszonym w naszym pierwszym artykule.

Definicja mówi, że instynkt jest napędzany przez popędy. Jest to pojęcie łączące biologię i psychikę zwierzęcia. Popęd pochodzi z wnętrza organizmu i "popycha" nas/zwierzęta do wykonania jakichś czynności. Bardzo ciężko jest nad nim zapanować. Czasem jest to wręcz niemożliwe. Na zachowanie instynktowne składają się dwa rodzaje mechanizmów: wyzwalające, czyli takie, które powodują wystąpienie zachowania, i efektorowe, czyli ruchowy przejaw zachowania.

Myślę, że dobrym przykładem na zobrazowanie tego procesu jest instynkt macierzyński. Każdy o nim słyszał. Kiedy rodzi się potomek ptaków czy ssaków (u gadów, płazów i ryb wygląda to różnie), matka otacza młode opieką. To instynkt mówi jej, co robić, aby pobudzić u "dziecka" krążenie i umożliwić zaczerpnięcie pierwszego, życiodajnego, oddechu. U ptaków otwarte dziobki piskląt są czynnikiem pobudzającym instynkt matki do nakarmienia młodych.

Inne przykłady zachowań instynktownych to sen - pozwala na regenerację organizmu, oddychanie - warunkuje dotlenianie komórek, jedzenie - dostarczanie składników odżywczych czy picie - woda warunkuje życie. Instynkt rozrodczy natomiast warunkuje przedłużenie gatunku, co jest sensem istnienia każdego żywego stworzenia.

Autor tekstu: Paulina Stykowska

Pomóż nam pomagać
74 1050 1575 1000 0090 3015 5601 (ING Bank Śląski S.A.)
Fundacja Happy Animals
ul. Ogrodowa 62 lok. 9, 55-040 Bielany Wrocławskie